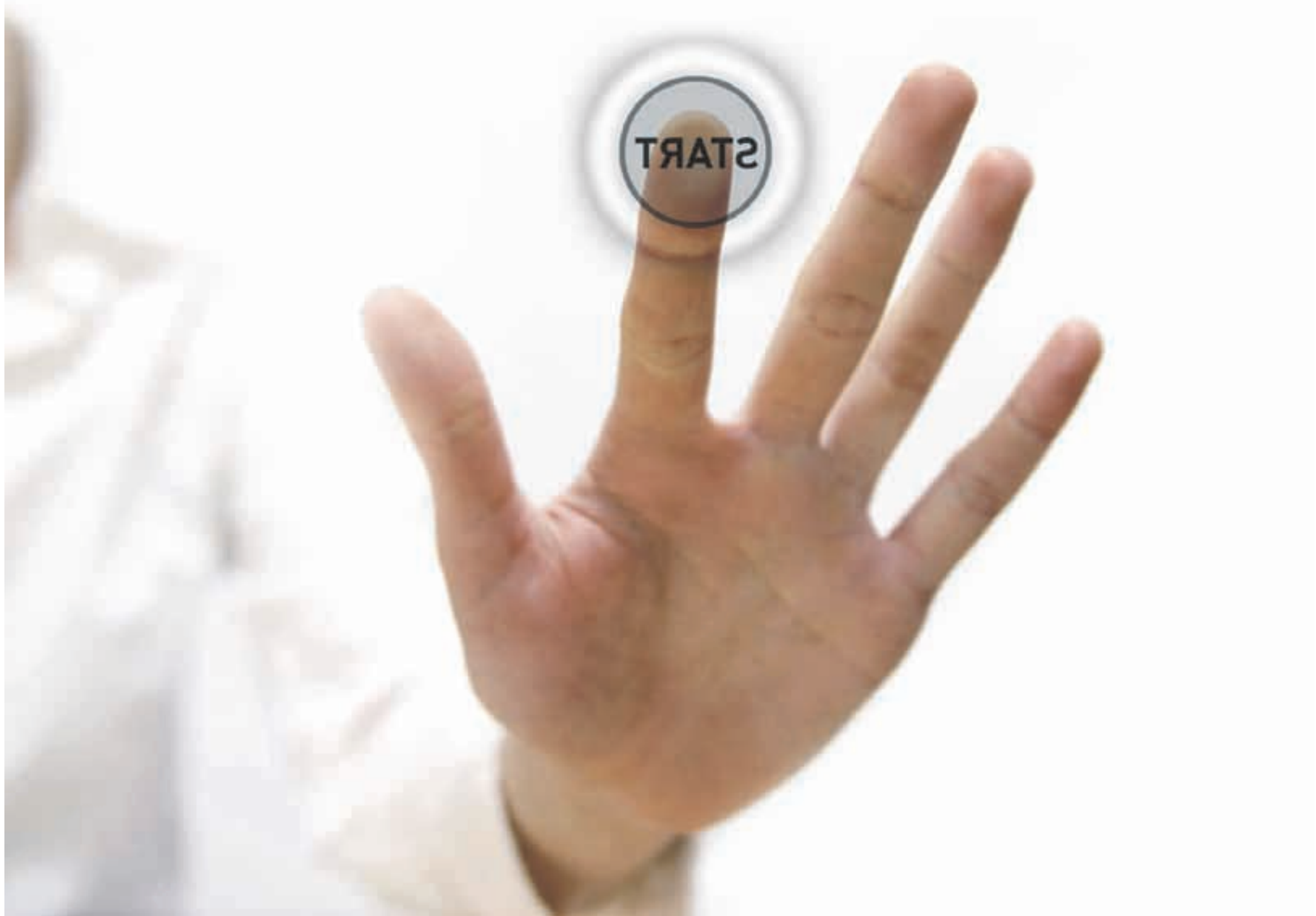

**MEDIA
PLANET**

Veebruar 2008

KAASAEAGNE TEHNIKA JA UUED VÕIMALUSED

PHILIPS**INFOKIOSKID**

Kaunite kaarte, sihvakate külgede ja atraktiivse välimusega infokiosk suudab rahuldada ka kõige nõudlikuma kliendi infoalased soovid.

LK 4

**KOHVIAUTOMAAT
TEEB HEAD KOHVI**

Kohviautomaat tasub kontoris ja koju soetada eelkoige sel eesmärgil, et oma kolleegidele ning lähedastele pakkuda head ning kvaliteetset kohvi.

LK 7

**INFOTHEOLOOGIA ROLL MEIE
TEGEMISTES**

Infotehnoloogia on märkamatuks imbinud enamuse meie igapäevasesse tegemistesse, kas siis otseses või kaudses mõttes.

LK 8-9

**ISOVER SOOJUSTUSMATERJALIDE
KLASSIFIKATSIOON**

Järjest rohkem ja rohkem poolehoidu võitev mobiilne internet toidab meie info- ja meelelahutusenälga rikkalikult.

LK 11

LÄBIMÕELDUD KÕÕGIPLANEERING

Juba enne maja projekti tegemist tasuks läbi mõelda kõõgi idee. Kui suur ja missuguse otstarbega tulevase kodu süda saab olema.

LK 16-17

EFEKTIIVSUS?**ALUSTA ELEMENTAARSEST!****VAHETA PABERID E-DOKUMENTIDE VASTU.**

Ostu- ja müügi protsesside e-tugi
www.telema.ee

Tehnika ja mina

Raivo Hein

RAIVO HEIN

Tehnika areng on muutnud ühiskonna elukorraldust. Kõikvõimalikud leiutised alates mobiiltelefonist ja arvutist kuni mp3 mängijate ja intelligentsete külmkappideni hoiavad aega kokku ja teevad elu lihtsamaks. Inimkonda ootab ees täpselt selline tulevik, nagu ulmefilmidest näha võib.

Samas oleme me paljuskümnendite mugavate asjade ohvriks langenud, näiteks täna tööle minnes sõitsin poolelt teelt kümme kilomeetrit koju tagasi, sest mobiil oli maha ununenud. Oleksin saanud ju päeva ka telefonita hakkama, ent see on nagu külge kasvanud – kui teda pole, tunned end alasti. Ootan huviga päeva, kui sim-kaart mulle kõrva taha on siirdatud ja kuulmisnärvi ühendatud. Nii muutub füüsi-

line telefon kasutuks. Usun, et see päev ei ole enam kaugel.

Uuendusi tekib iga päev ja enamasti on nende ideeks elu lihtsustamine. Nutikad telefonid, millega saab kõik internetiasjad diivanilt tõusmata korda ajada, ei ole enam ammu mingi uudis. Või fotoaparaadid, mis teavad ise, kui palju säri ja valgust pildi jaoks vaja on. Suur osa tehnoloogilistest uuendustest on meelelahutusliku otstarbega – arvutimängud, community chatid, foorumid, erialainimeste kokkusaamiskohad, tutvumisteenistused, playstationid jms täidavad kõik ühte eesmärki – inimeste elu mõnusamaks teha.

Teistmoodi elu

Varsti puuduvad majapidamisest juhtmed – elekter liigub lihtsalt läbi õhu. Smart Home

on juba olemas. Iseasi, kui kiiresti inimesed selliste asjadega harjuda suudavad nagu plak-su peale tule süütamine, kardinate ette tõmbamine, sauna kütmine, värava avamine. See eeldab samuti oma aja planeerimist ja kõigi seadmete/võimaluste tundmist. Mõnest harjumusest on lausa kahju loobuda, vanasti sai näiteks autol ise süüdet timmida, blokikaane tihendit vahetada, tänapäeval enam mitte. Autod on säästlikud ja pargivad end ise juba praegu. Varsti pole vaja rooli üldse puutuda, piisab vaid sihtkoha ütlemisest ja oledki teel. Kuidas end kogu selle tehnika ülesõitmisest eest aga kaitsta? Sõber demonstreeris mulle oma uut luksusautot. Nupu number 3 all oli salvestatud hääljuhtimine. ”Helista Indrekule” käskluse peale vastas meelas naishääli: ”Kas soovite kõik oma kontaktid kustutada?” Lisaks on ilmselt igaüks meist silmitsi seisnud oma arvuti veidra ning ebaloogilise käitumisega.

Utopia?

Teaduse ja tehnika arengu kiirust ilmestab hästi järgmine ütlemine – kui tuttuus arvuti aknast välja visata, siis enne maandumist on see juba vananenud.

Tõeline teleportatsioon muutub võimalikuks järgmise 500 aasta jooksul ja 1000-aastaseks elav inimene on siis juba tavaline nähtus. Kui organid vananevad, asendatakse need tehiskelgaga ja inimene sureb vaid õnnetusjuhtumi tagajärjel. Mingil hetkel muutuvad ka robotid intelligentseteks ja hakkavad samuti ”inimõigusi” taga nõudma. Inimeste ja robotite vaheline piir ähmasub ja ühel hetkel ei oska keegi meist enam öelda, kui palju on temas orgaanilist ainet. Kus on tehnoloogia arengu piir? Ilmselt saab piiriks olema valguse kiirus. Ajamasinat ei ole tulevikus veel leiutatud, muidu toimuks ohjeldamatu ajas ringisebimine juba täna. Päeval, mil see aga valmis saab, saavad ka külalised tulevikust.

TEEMALEHT

ARTIKULI ILDMINE ON MEDIAPLANETI TOODETUD TEEMALEHT

TEEMALEHT

MEDIA PLANET

KAASAEGNE TEHNIKA JA UUED VÕIMALUSED

PHILIPS

EFFEKTIVUS! ALLUSTA ELEMENTAARSEST! VAHETA PABERID E-DOKUMENTIDE VASTU.

OHU- JA MÜRGISKEEMIDE E-RAHVI

www.tolima.ee

KAASAEGNE TEHNIKA JA UUED VÕIMALUSED

ON MEDIAPLANETI TOODETUD TEEMALEHT, MIS ILMUB

EESTI PÄEVALEHEL VAHEL 22.02.2008 JÕUDES 144.000

LUGEJANI.

KAANEPILT: FRANZISKA RICHTER

SISUKORD

- Juhtkiri2
- Infokioskid: vähenõudlikud ja emotsioonideta teenindajad.....4
- IP kaamerad on abiks kõikjal.....4
- Satelliidid juhivad kaubavedajaid5
- Uus IBIZA ECOMOTIVE: vähendab emissioone mitte emotsioone.....6
- Kohviautomaat teeb head kohvi7
- Terviklahendused Olympuselt.....8-9
- M-Internet: internetiühendus, kus iganes sa viibid 11
- Philips ja kodu..... 12-15
- Rootsi kuningas kütab lossi soojuspumbaga..... 16
- Läbimõeldud kõõgliplaneerimine..... 16-17
- Maailma parim nelikvedu..... 18

MEDIA PLANET

PÄEVALEHE ULATUS JA TEEMALEHE FOOKUS.

TALLINN • HELSINGI • STOCKHOLM • MALMÖ • LONDON • ZÜRICH • MADRIID • OSLO • KOPENHAAGEN • BERLIIN • AMSTERDAM • MILAANO • DUBLIN • BRÜSSEL • NEW YORK • VARSSAVI

WWW.MEDIAPLANET.COM

PROJEKTUJUHT: Delmar Koks, delmar.koks@mediaplanet.com, 6 155 216

GRAAFILINE DISAIN JA LAYOUT: Martin Härmsalu martin.harmsalu@mediaplanet.com

JAGATAKSE EESTI PÄEVALEHE VAHEL: 22.02.2008

LISAINFOT MEDIAPLANET TEEMALEHTEDEST:

6 155 210 Mediaplanet OÜ, F. R. Kreutzwaldi 10-11, 10124 Tallinn

KAITSE OMA MAJA VEEKAHJUSTUSTE EEST!

Ensto niiskuse valveseadet annab veeleketest märku juba siis, kui suurt kahju pole jõudnud tekkida.

Lihtne paigaldada, kerge käsitleda.

Lekkiv pesumasina voolik
Tilkuv veekraan
Katkine toru keldris

KÜSI LISAINFOT ENSTOST TEL 6512123, 6512124, 6512125
EDASIMÜÜJAD LEIAD KODULEHELT www.ensto.ee

Loodud erilistele

Special Edition mudelil kauba peale 75 000 krooni eest luksuslikku lisavarustust:

17" valveljed
ESP – aktiivne stabiilsuskontroll
Kahetooniline Alcantara® sisu
Hõbedased katusetalad
Udutuled
Automaatne kliimaseade
Kõlgturvapadjad+turvakardinad
Elektriline katuseluuk

Topliisingult soodusliising!
Pakkumine kõigest ühe tunniga!

Grand Vitara Special Edition kuumakse vaid 4240.-
(10% sissemaks, 5 a liising)

TOPLIISING

Ostes juubelimudeli Suzuki Grand Vitara Special Edition, saad luksust ja turvalisust 75 000.- lisaks

Vali ruumikas Suzuki Grand Vitara Special Edition, mis on maastikul uskumatult võimekas ja maanteel mugav. Pidev nelikvedu lukustamise ja aeglustiga, integreeritud raam, 17" valveljed, ESP, 6 turvapatja, udutuled ja kahetooniline Alcantara® sisu teevad temast turvalise ja luksusliku maasturi. Mugavuse tagavad elektriaknad ja -katuseluuk, soojendusega peeglid ja istmed, kliimaseade, roolilt juhitud MP3-CD, katusetalad ja oma klassi avaraim salong ning pakiruum. Soodne hind ja väike kütusekulu teevad Grand Vitara looduse- ja rahakotisõbralikuks.

Grand Vitara Special Edition hind alates **334 800.-**
Too oma vana auto meile, saad uue parema vastu!

Suzuki Grand Vitara kulu maanteel 6,5-9,4 l/100 km, CO2 heitmed 151-228 g/km.

SX4 4x4 Topliisingu kuumakse 3165.-

Jimny Topliisingu kuumakse 2785.-

Swift 4x4 Topliisingu kuumakse 2532.-

TOPAUTO

tel 667 5511 www.topauto.ee

Tallinn | Tartu | Rakvere | Viljandi
Pärnu | Narva | Haapsalu | Kuressaare

Infokioskid: vähenõudlikud ja emotsioonideta teenindajad

Kaunite kaarte, sihvake külgede ja atraktiivse välimusega infokiosk suudab rahuldada ka kõige nõudlikuma kliendi infoalased soovid.

TEKST: ANTI RONK

Lahkelt vajalikku infot jagades jääb kiosk ise emotsioonitult viisakaks, ja mis kõige tähtsam – vähenõudlikuks. “Pidevalt kasvavate kulude juures on infokioski paigaldamine ettevõtte jaoks hea viis efektiivsuse tõstmiseks. “Uus töötaja” toimetab väsimatult 24 tundi ööpäevas, ei haigestu ega käitu halval päeval tujukalt,” selgitas infokioski plusse ML Arvutid tootvaldkonna juht Villy Punab. Punabi sõnul võib lahke infojagaja seisma panna näiteks ettevõtte fuajeesse välisukse kõrvale, kus ta viisaka majajuhina igal ajal lahkelt infot jagab: hoone erinevatel korrustel asuvate ettevõtete, kabinettide või vastuvõtuaegade kohta, aitab vajalikku pangaülekannet teha või siis pildistada. „Eriti populaarseks on infokioskid muutunud viimasel kahel aastal. Üks põhjus on siin kindlasti kvaliteetse tööjõu krooniline puudus

teenindussektoris ja kulude hüppeline kasv,” lisas Punab.

Neljas põlvkond

Esimesed kioskid tehti Tallinnas valmis ja panid ülesse 1999. aastal. Täna on Eestis valmimas infokioskite neljas põlvkond. Hetkel saab valida kolme infokioski disainilahenduse vahel, millest üks on sobiv ka välitingimustes kasutamiseks. Müüdavaima mudeli disain ja tehniline lahendus on algusest lõpuni välja töötatud meie riigi pealinnas, vajalikud elektroonikakomponendid tellitakse aga Euroopast või Aasiast. „Komplekteerime kioskid vastavalt tellija vajadusel. See on mõnes mõttes nagu puzzle kokkupanemine – igal kliendil on omad vajadused, millega tuleb arvestada,” seletas Punab.

Vastavalt tellija soovile varustatakse kiosk 15-19 tollise puutetundliku ekraaniga, mis paigaldatakse tugevasse metallkorpusse. Siis lisatakse kõlarid, arvuti

ja loomulikult internetiühendus. Kioskite populaarsust suurendab ka see, et neid saab tellida rohkem kui 130 erinevas värvitoonis. Kõige populaarsemateks on siiski klassikalised toonid – hõbedane ja must. Kui kiosk on välja valitud ja vajalike seadmetega varustatud, jääb üle veel infokiosk üles panna, kuvada soovitatav info, see sisestada või võrgu kaudu

kuid rahvarohkele tänavale paigutamiseks mõeldud peavad olema praktiliselt kuuli- ja veekindlad. „Kui sisekioskite korpused toodame valdavalt Eestis, siis välikioskite ilmastikukindlad korpused valmivad koostöös välispartneriga. Kohapeal teostame kliendi soovidele vastava lõppkonfigureerimise ning lisame vajaliku tarkvara ja lisaseadmed,” selgitas Punab kui-

Eriti populaarseks on infokioskid muutunud viimasel kahel aastal

kättesaadavaks muuta. Töökorras kiosk võib töötada katkemata, sest süsteemi hangumise või elektrikatkestuse korral tehakse sellele automaatselt alglaadimine ja käivitumisel taastatakse esialgne informatsioon.

Turvaline ja ilmastikukindel

Olenevalt sellest, kus infokiosk asub, varustatakse see turvaklaasi ja metallist klaviatuuriga. Siseruumides ja töötajate pilkude all asuvad infokioskid võib teha õrnemad,

das infokiosk valmib ja lisas, et sel kevadel valmib nende töökojas juba 500-s infokiosk. Teoreetiliselt on infokioski töövaldkonnad piiramatud – kui on informatsioon, mida vaja jagada või koguda, saab seda teha infokioski abil. Küsimus on vaid selles, kas siin on võimalik ja kasulik automatsiseeritud isteenindust rakendada. Eesti kõige populaarsemad infokioskid asuvad vist küll Eesti Riiklikus Autoregistrikeskuses (ARK) kus võimaldavad pahatihti pikkadele järjekordadele teatud operatsioonide teostamisel mugavat ja kiiret alternatiivi

pakkuda. Populaarsed on ka Kodakondus- ja Migratsiooniametis asuvad passituvastuskioskid, mille abil on võimalik oma kiibiga passil olevaid andmeid lugeda. Tallinna Lennujaama külastajatele tutvustab infokiosk aga Postimehe on-line väljaannet. Kuna lennujaamas viibib aasta jooksul sadu tuhandeid inimesi, on see neile hea võimalus Eesti uudistega tutvumiseks. Tava-kodaniku tähelepanu on aga kindlasti kõige rohkem köitnud avalikku turismiinfot ning sihtreklami pakkuvad ERD kioskid Tallinna vanalinnas ja hotellides. Nagu juba eelpool öeldud, kasutatakse mitmeid infokioskeid majajuhtidena – näiteks linna- ja maavalitsustes. Mõned kioskid „töötavad” ka turismi vallas infojuhtidena. See annab võimaluse hoida kokku paberit ja tutvustada materjale ka audiovisuaalselt. Reklamaamitööd teevad need kioskid, mis tutvustavad erinevates kauplustes ja kaubamajades ning tutvustavad uusi tooteid ja teenuseid. Kasutust on infokioskid leidnud ka ühistranspordis.

Areng ei peatu

Nii nagu areneb ühiskond, laienevad ka infokioskite võimalused. Juba täna pakutakse koos kioski- ga kaasas käivaid arvukaid lisavõimalusi – vandaalikindel Skype telefonitoru ja puutekraan, WiFi ühendus, kiipkaari lugeja, lisaklaaviatuuri võimalus, lisaekraan reklaami jaoks, printer, ribakoodilugeja, veebikaamera jne jne. Huvilised võivad uurida Tallinnas üles pandud infokioskeid Balti jaamas R-kioski juures, Kodakondus- ja

Migratsiooniameti büroodes või Lennujaamas. Kesklinnas ringi jalutades võib neid kohata ka mõne kaupluse aknal või isegi mõnel tänavanurgal. Plussiks võib lugeda kindlasti ka selle, et infokioski hooldamine on lihtne ja odav. Neile, kes plaanivad omale „uue töötaja” hankida on hea teada ka seda, et tehaseantakse kioskitele kaasa kuni kolme aastane garantiit. •

IP kaamerad on abiks kõikjal

Tänapäeva internetikeskuses ühiskonnas on liikuva pildi osakaal üha suurenev. Üheks võimaluseks kauge vahemaa tagant infot saada on IP kaamerad. Kasutust leiavad need näiteks reklaamivaldkonnas ja loomulikult eelkõige millegi valvamisel.

IP kaamera on täiesti iseseisev arvutivõrgu seade, mis ei vaja oma tööks arvutit. See ühendatakse olemasolevasse arvutivõrku (võib olla ka traadita WiFi võrk) ja lisakaabeldust ei ole samuti tarvis, vajalik on vaid toide. Teatud kaamerate pilti saab vaadata isegi läbi 3G telefoni. “Kaameraid on nii traadiga kui traadita, see on eriti tähtis, kui tegemist on eramaja või korteriga, kuhu reeglina lisajuhtmeid ei soovitata,” räägib valvesilmadest YEInternational AS-i tootejuht Kim Artemjev. Samuti saab neid paigaldada nii sise- kui ka välitingimustesse (vajalik lisakorpus).

Loomulik on, et kui miski on väärtuslik, on seda tarvis ka öösel valvata. Siin tulevad appi öö/päev režiimiga versioonid. Samuti saab mõnda kaamerat vastavalt vajadusele läbi interneti keerata ja pöörata - suurendab vaatevälja ja vähendab kaamerate arvu objektidel.

Lai tööpõld

Igal kaameral on sisesehitatud liikumisandur, mis võimaldab liikumisest e-maili teel (saadab sündmuskohast pilte) teavitada või salvestada videoklippe. Seda saab seadistada ka näiteks töögraafikute järgi, kaamera asub tehase ukse kohal ning on programmeeritud salvestama videot/pilte tööpäeval 8.00-10.00 ja 17.00-19.00. Juhataja saab kontrollida, mis kell keegi tööle tuleb või sealt lahkub. Samamoodi on võimalik tööstuslikke protsesse jälgida ja sellega halduskulusid vähendada. Avalikus sektoris kasutatakse selliseid kaameraid halduskulude vähendamise eesmärgil juba väga palju.

Üha populaarsemaks muutub ka internetireklaam – ettevõtte võimaldab klientidel läbi veebi reaalaajas teatud tegevusi jälgida. “Näiteks reisifirma võib paigal-

dada kaamera soojale maale ja näidata pilti oma veebis,” tutvustab Artemjev piiramatuid võimalusi. Eestis rakendab sarnast strateegiat Haanja Suusakeskus, nii saavad inimesed veenduda, kas Haanjas on parajasti lumi maas.

Turvalisus

Kaamerat võib kasutada juba olemasoleva turvasüsteemi täiendusena. “Häire korral saab omanik läbi kaamera kontrollida, kas tegemist on reaalse ohu või valehäirega ja teavitada sellest turvafirmat. Taas kokkuhoid – turvatoetajate väljakutse ju maksab,” põhjendab Artemjev. Kõige lihtsam ja levinum kasutusala on kaugelt jälgimine ehk monitooring. Kaamerasse sisestatakse teatud aadress ning sealt tulevat pilti saab vaadata kõikjal – vajalik on vaid Interneti olemasolu. “Näiteks kui inimene läheb välismaale puhkusele, ent tahab oma korteris või majas toimuvat aegajalt silma peal hoida,” räägib spetsialist piiratud võimalustest.

Selline kaamera on väga tänuväärne isegi siis, kui vargad on korteri tühjaks viinud, sealhulgas ka IP kaamera kaasa võtnud. “Et kaamera saadab vastavalt lii-

kumisele e-mailile pilte, siis on ka toimepandud kuritegu pildide näol olemas,” räägib tootejuht. Rakendust leiavad sala- või avalikud kaamerasilmad ka lastehoidjate jälgimisel, lasteaeades ja koolides, raamatukogudes ja teistes avalikes kohtades, kus on vaja toimuvat eemalt jälgida.

Edasimüüjad: TRENDneti IP kaameraid saab leida kõikidest hästi varustatud arvutipoodidest ja IT firmadest üle Eesti. •

Lisainfo kaamerate kohta: www.yeint.ee või www.trendnet.com või TRENDneti tootetoetel telefonil 6593 613 (tööpäeval 9.00-17.00).

Satelliidid juhivad kauba-vedajaid

Kui 100 aastat tagasi saadi tee leidmisel abi kõrtsidest-postijaamadest ja 10 aastat tagasi orienteeruti peamiselt paberkaartide abil, siis täna liikleb autojuht GPS-navigaatori abil ja logistik vaatab reaajas sama auto liikumist digitaalsel kaardil.

GPS-põhised seadmed ja teenused on juba lähiajal sama levinud nagu täna mobiiltelefon või arvuti. Ennustatakse, et 2013. aastaks on maailmas rohkem kui 900 miljonit ühikut GPS-seadet.

Maakera on ümar nagu apelsin ja selle ümber parvleb hulk tehiskaaslast. Osad neist on nn.

juhtidest, kes Tallinna saabu- nud külalisi läbi Keila Õismäe- le sõidutasid. Väga kohmaka as- jaajamise korral võib selline aps juhtuda siis, kui ettevõtte on palju autosid ja neil üpris siksakilised marsruudid.

Täna logistikutel on masinapargi haldamisel kasutada internetipõhine programm ja

Info- ja seiresüsteem võimaldab interneti vahendusel hallata kogu masinaparki

GPS-satelliidid. GPS-seade püüab neist vähemalt nelja signaalid ja arvutab seejärel enda asukoha geograafilisel koordinaadistikul. Nii lihtne see ongi ja ometi selle toimu- ku külge kasvanud hulk lisafunktsioone.

Näiteks Eestis on erinevate GPS-põhiste asukohajälgimise teenustega liitunud ligikaudu 3000 sõidukit. Lähitulevikus see arv kindlasti kasvab, sest telematikateenuste võimalused suurenevad. Hetkel kuvatakse masina asukoht kahemõõtmelisel kaardil, peatselt võib logistik jälgida masina liikumist kolmemõõtmelises keskkonnas, kus auto liikudes muutub ka maastik, ehitised ja rajatised jms. Tulevikus suureneb oluliselt kahepoolse side osakaal sõidukijuhi ning logistikakeskuse vahel. Suureneb ka nõ erilahenduste osatähtsus: klient saab vastavalt oma soovidele ja ootustele kujundada töökeskkonna, mis hõlbustab konkreetselt tema transpordipargi haldamist.

Läbi Keila Õismäe jääb minevikku

Üks linnalegend räägib takso-

ülemailmne kaart. Masinate liikumine kaardil toimub sisuliselt sünkronis nende tegeliku teekonna muutusega. Lisaks reaalsele asukohale on võimalik vaadata sõiduki teekonda ja taasesitada seda vabalt valitud kuupäeva või kellaaja raames. Need ja teisedki teenused on võimalikud tänu telematikateenustele ehk raadio- ja telefonisid pühinevate asukohajälgimise süsteemidele.

Transpordivahendite info- ja seiresüsteem Track24 võimaldab interneti vahendusel hallata kogu masinaparki palju tõhusamalt. Sõidukile paigaldatud GPS-kontroller edastab ning programm kuvab arvuti- ekraanil vajaliku teabe: sõiduki asukohast-staatusest (seismine või sõitmine) teekondade ning läbitud kilomeetrite, kütusekulu ja tankimiseni. Süsteem hõlbustab transpordiettevõtte töö- ja puhkeajaarvestust, sest võimaldab tööajaarvestuse ning peatuste aruannete koostamist. Vastavalt ettevõtja ootustele pakub teenus erinevaid võimalusi transpordiettevõtte haldamis- ja juhtimiskeskonna loomiseks.

© 2003-2008 Track24 OÜ | E-Mail: info@track24.eu | Tel: +372 5620 0000

Ülavaade masinaparki kohta aitab kaasa tegevuskulude kontrollimisele: sõiduteekondade planeerimine ja korraldus muutub tõhusamaks, ülevaade kütusekuludest, aga ka –kadudest paraneb. Efekt kulusäästlikust majandamisest ilmneb hästi suure masinapargiga transpordiettevõtetel, samuti aegadel, kus majanduskasv pole enam galopeeriv. Olukorras, kus logistikutele tuleb tööülesandeid järjest juurde, on asukohaseiresüsteemidel töö efektiivsuse tõstmisel oluline roll.

Millist kasu annab GPS-süsteem?

„Süsteem hõlbustab autopargi operatiivsuse tõstmist“, märgib Marek Aigro, metallikaitluseetevõtte Kuusakoski AS logistikajuht. „Teenust aitab kaa-

kuidas efektiivsemalt majandada?“ märgib Aigro.

Ehituslike kuivsegude tootja Uninaks AS kasutab Track24 teenust igapäevaselt transpordiarvestuse pidamiseks: jälgitakse, kus masin hetkel asub, tellimuste täitmist ning kohalejõudmist, masinate marsruute ning läbitud kilomeetreid. Uninaksi juhataja Guide Piksar leiab, et tootvale ettevõttele on müügi korraldus ja seeläbi ka transpordiarvestus väga oluline. „Jälgime iga kilomeetrit“, hindab Piksar, „näeme masinate asukohta, marsruute, tankimisi, keskmist kulu – kõik on olemas“. Süsteemi distsiplineeriv mõju toetab töökultuuri paranemist. „Kui on kahtlus sõidukijuhtide korrektsuses, tasub süsteem end kindlasti ära“, märgib Piksar, „kulude kontrol-

Ja muidugi meelelahutus

Kaheksa aasta eest muutusid GPS-seadmed väga täpseks. Se- nine paarisajameetrite viga ka- hanes mõnele meetrile. Ja korra- ga oli hulgaliselt tegelasi, kes hak- kasid positsioneerimise seadmeid lihtsalt lustiks hankima. Kunagi- se „Rebasejahi“ sarnasel mängul

on Eestiski rohkelt sõpru. Geodashing nõuab aga juhusli- kult valitud geograafiliste punk- tide külastamist. Usutavasti võib selles osalemine võtta aastaid. Kui mõni valitud punktidest asub Karakumi kõrbes ja teine Barentsi merel, siis võib julgelt kinnitada, et GPS muudab kasu- taja elu. •

Tauno Talv, Track24 OÜ ju- hataja

„Lähiaastatel tekib info- ja seire- teenustes järjest uusi lisavõima- lusi, näiteks korralise hooldus- töö broneerimine autoteenini- duses, kindlustuse ja ülevaatu- se lõpu lähenedes automaatne hoiatus. Lähitulevikus on autos olemal ekraanil digikaart koos

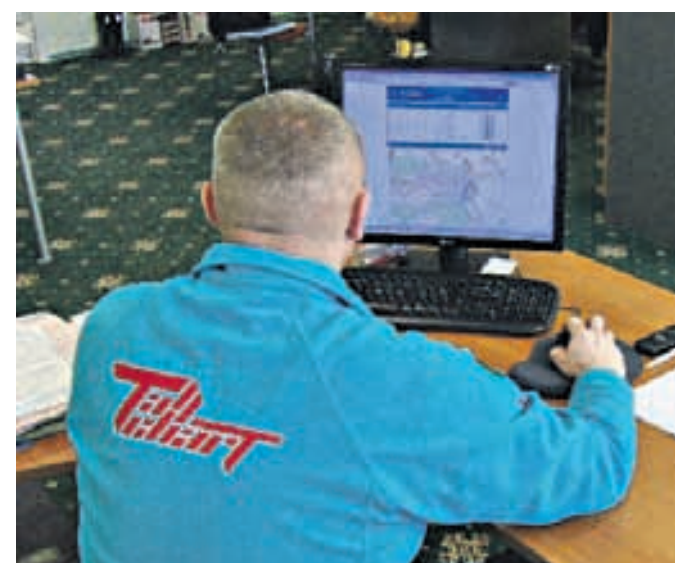
piirkondliku liiklusinfoga, mis aitab autojuhti navigeerimisel. Eesmärgiks on uued ja tõhu- sad teenused masinaparki hal- damisel. Kuna teenuses on privaatsed andmed, on suur rõhk pandud süsteemi turvalisusele ja and- mekaitsele. Süsteem vastab kõi- kidele tänapäevastele turvastan- darditele.“

Näeme masinate asukohta, marsruute, tankimisi, keskmist kulu – kõik on olemas

sa töö planeerimisele ning otu- stuse langetamisele: kogu pildi masinate tegevusest saab korra- ga.“ Logistiline planeerimine on Kuusakoskile positsioneerimise- teenuste kasutamise peaes- märk, ülevaade kütusekuludest ning autojuhtide distsiplineeri- mine on aga boonuseks. „Eesti on jõudnud sellisesse arengusse,

limiseks on see hea meetod.“

Erinevate tootjate süsteemid või- maldavad hulgaliselt lisateenu- seid: asukohapäring SMS-iga, valveala määramine, hoiatus- ja alarmteate saatmine valitud numbrile või e-mailile, masinate hooldusväljade teated, lisasead- me tööajaarvestus jpm.

UUS IBIZA ECOMOTIVE: vähendab emissioone mitte emotsioone

SEATi keskkonnapoliitika põhineb heitmete ärahoidmisel enne vähendamist, vähendamisel enne korduvkasutust ja korduvkasutusel enne jäätmekäitlust.

Sellistele seisukohtadele tuginedes on SEAT suutnud disainida hetkel ühe ökoloogilisima auto, uue Ibiza Ecomotive'i, mis uhkustab rohkete uuendustega, mis aitavad vähendada keskkonna kahjustamist. Samas ei pea auto sugugi hābenema oma sportlikku sugu-puud.

või Honda Civic Hybridil on CO₂ heide üle 100 g/km.

DPF filtreerib tahmaosakesed, mida levitavad kõik diiselmootorid. See hoiab ära elusorganismidele tehtavat kahju, vähendades meie keskkonda erituvate tervistkahjustavate ja potentsiaalselt kahjulike heit-

signa. Aga ülesanne täidetud! Uue Ibiza Ecomotive'i väiksem mass kindlustab vähem heitmeid ja kokkusurutud kütusekulu, olles samal ajal kerge ning piisavalt ruumikas standard- ja lisavarustuse jaoks.

Auto aerodünaamikat on samuti parandatud. Klantsitud, ārksam disain tähendab vähem takistust ja omakorda vähem vajalikku jõudu, et autot edasi viia.

Rehvidki on läbi teinud muutuse – Dunlop SP10 165 / 70 R14 kohaldatakse praegu täielikult kõrgema rõhuga (2,9 ja 2,7 vastavalt esi- ja tagarattal), erilise rehvi, mis parandab auto jõudlust ja aerodünaamikat. Samas on velgedel spetsiaalsed ilukilbid, mis annab suurema aerodünaamilise efektiivsuse.

Veel enam, ka mugavuse ja turvalisuse taseme suhtes ei ole järeleandmisi tehtud. Uuel Ibiza Ecomotive'il on standardvarustuses ABS, 3 reguleeritava kõrgusega tagumist peatuge, reisija turvapadja väljalülitamise võimalus, kesklukustus ja elektrilised eesmised külj-aknad.

Lisaks on lisavarustuses saadaval ESP, konditsioneer, raadio-CD kuni 6 kõlariga, mahuan-duriga alarm, turvakardina, püsikiiruse hoidja, külgmised turvapadjad, esitulede puhastid, elektrooniliselt reguleerita-

vad küljpeeglid, elektroonilise eelpingutiga esiturvavööd, istemesoojendus jne.

Ja kõik see, ületamata maksimumkaalu, lubas seada uue Ibiza Ecomotive'i heitmetasemeks 99 g/km.

Tegelikult, keskkonnast lugupidamine ei ole vastuolus võimsuse, turvalisuse ja mugavusega. Seda väljendab Uus Ibiza Ecomotive.

Mootor

SEAT on pühendunud sellele, et teha nii puhtaid, võimsaid mootoreid kui võimalik. Ja SEAT on SEAT – esituse osas me kompromissile ei lähe.

1,4 TDI 59 kW + DPF ECO Just diiselmootor näitab, kui põnev võib olla energia säästmine. Diisli otsesissepritsesüsteem pakub hetkel kõigi diiselmootorite hulgas kõrgeimat mootorivõim-

sust ja muundab rohkem kütuses sisalduvat energiat liikumiseks – hāmmastav säästlikkuse määra, uskumatu keskmine kütusekulu 3,8 liitrit 100 km kohta.

Ka käigukast on läbi teinud muutused, eriti kõrgemad 3., 4. ja 5. käik võimaldavad madalamat kütusekulu kaotamata võimsuses ja kiires reaktsioonis 1,4 / 80 hj mootoril.

Uus Ibiza Ecomotive: vähendab emissioone mitte emotsioone! •

SEAT on pühendunud sellele, et teha nii puhtaid, võimsaid mootoreid kui võimalik

Ibiza Ecomotive lõi uue taseme keskkonnasõbralike autode seas vähendades CO₂ heite miinimumini.

Tānu uuele pardatarkvarale ja DPF-le (Diesel Particle Filter) on CO₂ heitmed jāsult kārbitud nāpi 99 g/km, ilma ühegi kompromissita jõu või soorituse koha pealt, uhkustades jõulise 1,4 TDI / 80 hj mootoriga ja tippkiirusega 177 km/h. Näiteks Toyota Prius Hybridil

mete kogust. Samuti on see alandanud kaalutud keskmist kütusekulu 3,8 l / 100 km kohta. See tähendab sõitmist puhtama autoga...ja puhtama südametunnistusega.

Samuti on vähendatud uue Ibiza Ecomotive tühimassi 1.106 kg-lt 1.084 kg-le, mis ei olnud lihtne ülesanne, kuivõrd SEATi lähtepunkt oli Ibiza 1.4 TDI / 80 hj Reference, mis juba hoopis väikese tühimas-

Täisautomaatne kohvimasin teeb head kohvi

Elu muutub järjest kiiremaks ning üha rohkem otsitakse alternatiive elu lihtsamaks ja nauditamaks muutmiseks. Üheks selliseks võimaluseks on soetada täisautomaatne kohvimasin.

Espresso- ja kohvimasinad pole pelgalt trenditooted, vaid tasuvad ennast kindlasti ära. Kui valmistada presskanu- või filtrikohvi, siis juhtub tihti, et osa sellest visatakse ära, kuna kohv on kas ära jahtunud või kõrbenud. Espresso- ja kohvimasinat kasutades ei lähe kohvi aga kunagi mõttetult raisku, sest masin kasutab vaid selle koguse kohvi,

espresso- ja kohvimasinad seda ka kahtlemata on. Heast disainist annavad märku arvukad disainiauhinnad, mida JURA espressomasina erinevad mudelid on saanud läbi aastate.

Espresso- ja kohviautomaadid sobivad nii kontorisse kui koju. Selle soetamisel tuleks enne aga määratleda ini-

Impressa X9 on lihtne kasutada isegi neil, kellel on kohvimasinatega vähe kogemusi või kellel on need varem üldse puudunud. Kergesti arusaadava tekstiga dialoogisüsteemist ning graafilistest kujutistest on abi kõigi programmide kasutamisel. Tänu kahele täpsele veskile, reguleeritavale tõmbamiskambri- ja paljudele programmeerimisvõimalustele saab alati just oma maitsele vastava kohvijoogi. Igale masina hooldusfunktsioonile on eraldi nupp, mis võimaldab kasutada sisseehitatud loputus-, puhastus- ja katlakivi-veemaldusprogramme. Tänu elegantsele disainile ja kvaliteetsetele materjalidele sobib Impressa X9 igasse keskkonda. Impressa X9 lisatarvikud (piimakülmik, tassisoojendaja, kakaomoodul) avardavad oluliselt selle professionaalse kohvimasina kasutusvõimalusi.

Kohviautomaate on võimalik ka rentida, kuid JURA müügikonsultandid soovivad siiski masina välja osta, sest nii tuleb kokkuvõttes odavam. Rentida on mõttekas juhul kui on tegemist pidevalt kasvava meeskonnaga ning kohvijoojate arv pidevalt kasvab. Sel juhul tasub alustuseks rentida väiksema jõudlusega masin ning hiljem see võimsama vastu välja vahetada.

Kohviautomaat tasub kontoris kui koju soetada eelkõige sel eesmärgil, et oma kolleegidele ning lähedastele pakkuda head ning kvaliteetset kohvi. Valmistatud tassi kohvi jaoks jahvatab masin oad vahetult enne valmistamist. Nii on kohv aroomirikkam ning maitavam. •

Täisautomaatne kohvimasin tasub kontoris ja koju soetada eelkõige sel eesmärgil, et oma kolleegidele ning lähedastele pakkuda head ning kvaliteetset kohvi

mis tassi valmistamiseks kulub. JURA espresso- ja kohvimasinad pakuvad igale kasutajale võimaluse valmistada just temale sobiva kangusastme, temperatuuri ja kogusega kohvi, valida saab kuni viie erineva kangusastme vahel ning kohvikogust alates 15 ml – 240 ml-ni.

JURA kohvimasinaid on lihtne kasutada, sest enamus neist on eestikeelse menüüga ning kõik hooldusfunktsioonid on teostatavad vaid nupule vajutusega. Masinad annavad vastava teate ilmumisega märku, kui on tarvis kohvipaksusahktit tühjendada, lisada vett või kohviube. Peale selle, et masina esmafunktsioon on valmistada laias valikus kvaliteetset ning maitavat kohvi, võiks masin ka nägus välja näha – JURA

meste hulk, kes masinat kasutama hakkavad. Siinkohal tuleks arvestada kindlasti ka külalistega. Õige jõudlusega masin garanteerib kasutajamugavuse ning rahulolu. Veel peaks otsustamise juures kaaluma asjaolu, kas juuakse palju piimakohvi või pigem musta kohvi. Esimese valiku puhul tasuks eelistada sellist mudelit, mis võimaldab valmistada cappuccino'ide ja caffè latte'ide ühe nupuvajutusega.

Kontoritele pakub JURA X-seeriast (seeria, mis on spetsiaalselt mõeldud kontoriesse, salongidesse, kohvikutesse ja teistesse toitlustusasutustesse) mudelit X9. Antud mudel võimaldab lihtsa nupuvajutusega valida oma lemmikkohvijoogi.

JURA espresso- ja kohvimasinad on saadaval Stockmannis, Tallinna ja Tartu Kaubamajas, Euronics, PlussMiinus Elektroonika, ONOFF ja E-Lux kodutehnika kauplustes. X-seeria mudeleid müüb Bossa Teeninduse AS, Coffeecup OÜ ning Selecta Eesti AS. www.jura.ee

MIKS ON E-DOKUMENDIVAHETUS KAUBANDUSES KASULIK?

- Kiireneb tellimuste, saatelehtede ja arvete käsitlemine
- Suureneb tellimuste sisestamise ja nende täitmise täpsus
- Tekib ülevaade dokumentide liikumise üle: saabumise ning edastamise aja kontroll
- Paraneb tellimuste ning arvete edastamise kindlus
- Kiireneb kaupade müügisaali jõudmine
- Vähenevad oluliselt tarnevigadega seotud kulud.

Olympus LS-10 helisalvesti

OLYMPUS

Tervik- lahendused Olympuselt

Pildimaailm

Olympus on eelkõige tuntud kui pikaajaliste traditsioonidega optikatootja. Esimene Olympuse kaamera valmistati juba 1936. aastal ning nüüd, mil filmikaameraid enam ei toodeta, pakub Olympus väga laia digitaalkaamerate valikut. Olympuse kaameravalik ulatub

alates lihtsasti kasutatavatest värvilistest kompaktkaameratest, kuni professionaalseks tööks mõeldud peegelkaamerateni. Kompaktkaameratest ühed põnevaimad on kindlasti veekindlad mju-seeria kaamerad, millega saab pildistada kuni 10 meetri sügavusel veel all. Lisaks veekindlusele iseloomustab neid kaameraid kukku-

mis-, muljumis- ja külmumis-kindlus. Kompaktkaamerate hulka kuuluvad ka SP-seeria Ultrazoom kaamerad, mis pakuvad rohkem seadistamisvõimalusi kui tavalised kompaktkamerad ja võimaldavad kasutada kuni kahekümne kordset zoomi.

Peegelkaamerate jaoks on

Infotehnoloogia roll meie tegemistes

Infotehnoloogia on märkamatuks imbutunud enamuse meie igapäevastesse tegemistesse, kas siis otseses või kaudses mõttes.

Selleks, et olla nende põnevate muutuste ja innovaatiliste võimaluste keskmes ja neist osa saada, peaksime avatud silmadega ringi vaatama ning olema valmis ka ise muutuma. Moodsat elustiili iseloomustab lisaks infotehnoloogia tormilisele arengule ka kiire elutempo, mis omakorda nõuab meilt rohkem kohanemise ja õpivõimet. Õpime kasutama oma uut telefoni, kohaneme uue arvuti operatsioonisüsteemiga, uuendame oma kodukinosüsteemi - infot haaratakse lennult ning pahatihti ei jõuta piisavalt süveneda. Võimalusi on palju, kuid olulisi otsuseid tehakse tihhilugu kiirustades või emotsioonide ajendil. Üheks hetke trendiks tundub olevat ressursside raiskamine või mitteotstarbekohane kasutamine. Inimesed ei kasuta enamusi võimalusi, mis neile igapäevaste tehnoloogiliste vahendite kaudu pakutakse. Siinkohal võiks pike-malt peatuda ka ID kaardi rakendustel või kasutamisharjumustel, kuid see läheks antud kontekstis liiga mahukaks ning seega valisime teemaks sülearvuti.

Kui aastal 2006 müüdi Eestis rohkem lauaarvuteid, siis 2007

vallutasid turu sülearvutid. Mobiilne elustiil ning trendid infotehnoloogias jätkuvad ning inimestel on valikuid mida nad ei osanud mõni aeg tagasi ettegi kujutada. Kuulsin veel paar nädalat tagasi ühelt kliendilt ääremärkusena kommentaari, et kui arvutitootja selgitaks oma klientidele, kuidas kasutada Fn + F7 nupukombinatsiooni, siis müüks antud tootja sülearvutid kindlasti veelgi paremini. Probleemiks oli kahe ekraanilahenduse vahel pildi kuvamine. See väga lihtne ja eluline hetk pani mõtlema, et kui palju on inimestel tegelikult aega süveneda oma igapäevastesse IT probleemidesse ja võimalustesse. Ettevõtte juhina pööraksin ma suuremat tähelepanu arvutite hallatavuse, lihtsusele ja turvalisusele, kindlasti ka füüsilises mõttes. Siinkohal tuleb leida aeg, et kasutaja heaks paremini tööle panna sülearvutis juba eelinstalleeritud, tootja poolt paigaldatud tehnoloogilised lahendused. Mõnede meelest on see ressursi raiskamine, kuid on meil võimalus see väide ümber lükata ja ning vastupidist tõestada.

Mis on arvuti juures olulised

omadused? On selleks kvaliteet, tootja, garantii, võimsus, kaasaegeus, laiendatavus, mobiilsus (WiFi, Bluetooth), kaal, aku kestvus, ekraan, operatsioonisüsteem, turvalisus (sõrmejäljelugeja) või hoopis midagi muud? Mis on SEE, mis teeb arvutist mugava ja turvalise kaasaege töövahendi?

Pakume siinkohal välja mõned mõtted ja lahendused mida sülearvutit valides või otstarbekalt kasutades võiks järgida.

Vaatleme kõigepealt füüsilise tugevuse eelseid. Mõistagi kasutatakse sülearvutit väga ekstreemseteski tingimustes, kuid üldjuhul peab ta vastu pidama ikka igapäevastele füüsilistele teguritele nagu vibratsioon, põrutused, kriipimine, staatiline elekter, temperatuurimuutused, niiskus ja vedelikust tekitatud ohud. Mis on SEE, mida me ei märka, aga mis muudab selle nõudliku töövahendi kõige eeltoodu suhtes immuunseks või vähemtundlikuks.

Alustagem korpuse materjalidest. Tänapäeval kasutatakse arvutitööstuses väga tugevaid ning kergeid metalle, mis tagavad prima võimaliku füüsilise kaitse nii välis- kui sisekomponentidele. Titanium-magneesium sulam, eri-plastikud, jne. Tööstusdisaini viimased saavutused varjutavad

värvilisi ümaraid vorme ning võib öelda, et mida läikivam ja värvilisem on arvutikorpuse, seda hapram ja kuluvam ta ka üldjuhul on. Kuigi erinevates kasutajagruppides väärtustatakse erinevaid visuaalseid omadusi, on neil kasutajatel siiski üks ja ühine huvi – huvi säilitada andmed. Kõik see väline vorm on loodud kaitsma teie kõige väärtuslikumat siseinfot, infot mida salvestatakse kõvakettale. Vaatame milliseid lahendusi pakuvad välja tootjad. IBM T inkPad tootmise üle võtnud rahvusvaheline arvutitootja Lenovo on jätkamas omal ajal IBMi poolt loodud trendi olla mõni samm teistest PC tootjatest ees tehnoloogilise innovatsiooni poolest. IBM on endiselt maailmas üks kõige enim patente müüv kontsern ning nüüd on Lenovo jätkamas seda, mida IBM kunagi alustas. Tullis tagasi aga arvuti siseinfo kaitsmise juurde, siis tasuks tähelepanu pöörata kõvaketta ehitusele, kaitsemehhanismidele ning füüsilisele kaitsele. T inkPadi näitel saame rääkida nn. turvapadja süsteemist (Active Protection System), kus kõvaketta pead pargitakse liikumisandurite poolt antud impulsi tõttu ning kahjustuste protsent on minimaalne. Samuti on varustatud ketas ise kummist turvaribadega mis vähendavad arvuti kukkumisel

tekkivat põrutuse šokki. Inimene kes igapäevaselt arvutit kasutab, ei pea olema arvutispetsialist, et mõista mis on need kõige olulisemad tegurid, mida igapäevaselt tasub meelest pidada. Tasub vaid meelde jätta, et mõned tootjad kasutavad sülearvutites, metallist ingesid, ekraani kinnitusi ja spetsiaal-seid juhtpukse mis fikseerivad arvutiekraani selle sugemisel. Spetsiaalset tugiraamistikku, mis fikseerib arvutikomponente emaplaadil ning mille kuju arvestab ka õnnetusjuhtumina arvutile sattuva vedeliku ära-voolustusüsteemiga. Tugiraamistikuga on toestatud ka monitori tagumine külg, mis muudab selle erinevatele füüsilistele väändumistele ning põrutusele vähem tundlikuks. Eeltoodud omadused minimiseerivad kahjustusi, mis võivad tekkida igapäevasel arvuti kasutamisel ning millega tasub enne arvutiostu sooritamist kindlasti arvestada. Need ei ole nõuanded niivõrd üksikostjale vaid eelkõige ettevõtetele, kes soovivad minimiseerida arvutikasutamisest tingitud probleeme. IT eest vastutava isiku päevad on sisustatud tunduvalt asisemate teemadega kui IT kasutajate õnnetusjuhtumistest tingutud probleemide lahendamiseks.

Teise ja üldse mitte vähemolulise teemana peatuks pehme-

matel väärtustel, ehk tehnoloogiatel mida võime oma sülearvutitest juba eelseadistatuna leida. Märksõnadeks on taaskord innovatsioon, turvalisus ja kasuajamugavus. Tavajuhudel kasutatakse arvuti funktsionaalsusest vaid 20%. Inimesed ei teagi kui lihtsate vahenditega suudaksid nad oma arvuti enda heaks tööle rakendada. Taaskord T inkPad võtmes teemat käsitledes, leiame sülearvutist järgmised vajalikud lahendused: T inkVantage Productivity Center, Client Security Solution, Access Connections, Image Ultra Builder, Rescue and Recovery, System Migration Assistant, Secure Data Disposal, jt. Lihtsamalt sõnastades, leidub arvutis produktiivsuskeskus, mis avaneb vaid ühe nupuvajutusega ning kust leiab kogu vajaliku info oma arvuti seadistustest ja võimalustest. Tegemist on arvutisüsteemi haldusliidese, mis võimaldab kiiresti taastada andmeid (tehase algseadistus) ja teha varunduskoopiaid süsteemist tervikuna või vaid soovitud failidest. Varukoopia säilitatakse kas arvuti kõvakettal või salvestatakse eraldi varundusmeediale.

Teine äärmiselt oluline lahendus on Client Security Solution – turvalahendus, mis sisaldab turvakiibiga kaitstud süsteeme koos sõrmejälje tuvastamise

Olympus välja töötanud täiesti uue Four Thirds ehk neli kolmandikku süsteemil põhineva ühilduvusstandardi. Tänu standardsele kinnitusele, saab omavahel kombineerida kõiki Olympus E-System kaameraid, objektive, välklampe ning muid lisatarvikuid. Neli kolmandik standardile vastavate toodete eeliseks on nende kompaktsed mõõtmed ning kerge kaal, mis on suure fotovarustuse puhul väga olulised eelised. Kindlasti kuuluvad Olympuse peegelkaamerate parimate omaduste hulka ka kerkse integreeritud stabilisaator, sensorilt tolmu eemaldav filter ning loomulikult kom-

paktkameratelt tuntud Live View, mis on alternatiiviks pildiotsija kasutamisele. Kõik eelnevalt mainitud suurepäraseid omadused iseloomustavad muuhulgas Olympuse uusimat peegelkaamerat E-3, mille autofookus on Olympus SWD objektive kasutades maailma kiireim. Optikatootjana valmistab Olympus ka erinevate omaduste ja hinnaklassiga binokleid. Olympuse binoklite hulgast leiab sobiva nii kontserdi külastaja kui linnuvaatleja.

Helimaailm

Lisaks kaameratele, binoklitele

ja mitmesugustele meditsiinsedmetele pakub Olympus väga erinevate funktsioonidega diktofone, mis on mõeldud mitmesugustele sihtgruppidele alates tudengitest, kuni erinevate elukutsete esindajateni. Diktofone kasutavad oma töös näiteks ajakirjanikud, arstid, politseitöötajad ja paljud teised. Diktofone täiendavad spetsiaalsed süsteemid, mis kiirendavad ja lihtsustavad kontoritööd. Transkriptsioonisüsteemi abil saab sekretär näiteks koosolekul diktofoni salvestatud jutu arvutisse tõmata, seal spetsiaalse tarkvara abil tekstiks muuta, ning seejärel juba kirjalikult koosoleku

protokolli koostada. Eestikeelse kõnetuvastustarkvara puudumise tõttu toimib süsteem hetkel veel vaid inglise keele baasil, kuid tulevikus loodetavasti ka juba eestikeelsena. Andmete turvalisuse pärast ei pea muret tundma, kuna professionaalsete diktofonide puhul saab andmete kaitsmiseks kasutada paroole või lausa sõrmejälge. Loomulikult on diktofonide jaoks saadaval mitmed lisatarvikud – näiteks erinevad mikrofonid, kõrvalklapid, jalglülitid ning palju muud.

Tänapäeval on enamik diktofone digitaalsed ning seetõttu tunduvad funktsionaalsemad kui eelmise põlvkonna kassett-diktofonid. Kõikidel diktofonidel on näiteks selline funktsioon nagu häälk aktiveerimine, mis tähendab seda, et diktofon hakkab salvestama siis kui helitase ületab teatud sageduse ning kui helitugevus langeb, peatub salvestamine taas. Seeläbi saab vaiksete perioodide arvelt mälumahtu kokku hoida. DS-seeria diktofonidel on samuti hääljuhtimise funktsioon, mis võimaldab menüüdes liikuda kuulmise järgi ning on seetõttu eriti oluline pimedate jaoks, kes diktofone märkmiku asemel kasutavad. Lisaks saab diktofonidest kuulata mp3-formaadis muusikat, podcaste või audioraamatuid. Kui traditsioonilise raamatu lugemine haarab kogu lugeja tähelepanu, siis audioraamatu

Eemaldatava stereomikrofoniga Olympus DS-50 diktofon.

kuulamise ajal võib vabalt näiteks koduseid toimetusi teha. Raadiokuulamisele on audioraamatud kindlasti põnevaks ja harivaks vahelduseks.

Peagi saabub Eesti poelettidele veel üks põnev Olympuse toode – lineaarne helisalvesti LS-10, mis võimaldab salvestada helid nii öelda toormaterjalina. Salvestiga on kaasas spetsiaalne Steinberg'i Cubase 4 LE tarkvara, mille abil saab

helifaile hiljem arvutis töödelda ja seejärel studios plaadile salvestada. Seega on LS-10 salvesti ideaalne abivahend näiteks bändile või laulukoorile.

Enamiku Olympuse toodete jaoks on olemas spetsiaalsed lisatarvikud ja tarkvarad, tänu millele võib öelda, et peaaegu kõik Olympuse tooted kuuluvad omaette terviklahendustesse. •

18x zoomiga Olympus SP-550

(Fingerprint Reader) ja autentimislahendusega. Sinna alla kuulub ka salasõnade haldusliides e. Password Manager (PWM).

Palju paroole erinevates internetikeskkondades vajab igapäevaselt meelde jätmist. PWM töötab automaatselt ning jälgib erinevate keskkondade autentimise tingimusi ja soovi korral salvestab need kindla rakenduse alla, mida saab administreerida vaid kasutaja ise ka ennast eelnevalt autentides (sõrmejälje tuvastamise kaudu). Iga autentimise korral pöördub süsteem turvakiibi poole ning kinnituse saades lubatakse kasutaja siseneda soovitud keskkonda. PWM muudab autentimise mugavaks, säilitades sealjuures kõrge turvalisuse. Turvalisuse astme saab inimene ise määrata ning lihtsaim viis on kasutada sõrmejäljetuvastust. Juba sisselogimisel küsib arvuti kõvaketta ja Windows paroole, siinkohal oleks soovitatav kasutada samuti sõrmejälje tuvastust.

Ühe mugavuslahendusena tooks esile aga arvuti võrkude ja internetiühenduste haldusliides. Access Connection (AC) on erinevates arvutivõrkudesse ühenduvuse haldusliides. AC hoiab meele ühenduste parameetrid, IP aadressid ja muu ühenduste vajaliku teabe.

AC on haldusliides, mis tagab kasutusmugavuse ning kiiruse erinevate võrkude vahel liikudes. Jõudes eelnevalt salvestatud WiFi keskkonda, ühendub arvuti automaatselt ning kasutajal ei tule rohkem seadistustega vaeva

näha. Seega kiire, mugav ning lihtsalt hallatav.

System Migration Assistant – IT juhti ning ka tavakasutaja töhus abimees info üle tõstmiseks ühest arvutist teise, säilitades

sealjuures senised seadistused ning vajadusel isegi töölaua profiilid e. väljanägemise.

Secure Data Disposal – arvuti loovutamise või mahakandmise korral on võimalik kogu kõvakettal olev informatsioon

hävitada nii turvaliselt, et seda ei ole võimalik enam taastada. Andmete hävitamine ei toimu tavapärase kustutamise teel, vaid kirjutatakse üle abstraktsete infoühikutega.

Uusi ning põnevaid tehnoloog-

gilisi moeröögatusi ootama jäädes tasuks siiski mees tule-tada, et kõik mis läigib ei ole veel kuld.

Pille-Mai Mandre
pillemai@thinktec.eu

SONY

Uus Sony Center on avatud!

like.no.other™

"like.no.other" is a trademark of Sony Corporation.

Uus Sony Center – suurepärase tehnika parimas asukohas.

Moodsaim tehnika on nüüd saadaval otse Tallinna kesklinnas. Uus Sony Center on avatud Estonia pst 1 Meloni kaubamajas. Poes töötavad parimad Sony asjatundjad oskavad soovitada teie vajadustele kõige täpsemini vastavaid tooteid.

Kliente ootavad suurepärasead sooduspakkumised. Tulge juba täna või külastage meie kodulehte www.sonycenter.ee.

Sony Center
Meloni Kaubamajas
Estonia pst 1, 10143 Tallinn
tel 640 9080, faks 640 9081

FOTO: HAFIZOV IVAN

M-Internet internetiühendus, kus iganes sa viibid!

Internet on saanud meie jaoks tõeliselt asendamatuks infoallikaks ning abivahendiks igapäevatoos, aidates meil kõige vajalikuga valmis saada ja infoga kursis olla.

Järjest rohkem ja rohkem poolehoidu võitev mobiilne internet toidab meie info- ja meelelahutusenälga sootuks rikkalikumalt, võimaldades internetti kasutada sõna otseses mõttes igal pool, sest ühenduseks vajalik mobiili-levi on tänaseks olemas pea iga künna ja mustika juures.

Mobiilne internet võimaldab internetiga ühenduses olla nii sülearvuti kui mobiiliga. Kui veel mõni aasta tagasi oli mobiilse interneti miinuseks aeglane kiirus, siis tänaseks on see muutunud oluliselt konkurentsivõimelisemaks. Enam ei ole interneti kasutaja jaoks mingit vahet, kas kasutada internetti kodus laua taga või suvilas võrkkiiges.

Kui palju maksab M-internet?

Elisaga liitudes kehtib kliendile automaatselt mahupõhine M-Interneti lahendus, kus maksustatakse kasutatud andme-mahtu - iga kasutatud MB hinnaks on 35 krooni.

Mahupõhiselt M-interneti kasutamisel on oht, et kasutatud megabaite muudkui koguneb ning nende hulk valmistab kuuarvel ebameeldiva üllatuse. Näiteks, kui kasutad Elisa WAP-i ja avad wap.elisa.ee ning vaatad seal uudiste lingi alt ilmateadet, kasutad selleks andme-mahtu umbes 9 000 baiti, mille hinnaks on ligikaudu 30 senti. Kasutades WAP-i kaudu hanza.net või u-

net lehekülge, oled sinna sisse-pääsenuna kasutanud 11 000 baiti infot, mille maksumuseks on omakorda ligikaudu 40 senti. Populaarse Messenger'i avamiseks oma arvutiekraanil kasutad 55 000 baiti, mille hinnaks on ligikaudu 2 krooni. Internetis ajalehe avamine, kui sinna minna näiteks neti.ee kaudu, kulutab aga andmesidemahtu sootuks rohkem - 0,35 MB, mis maksab ligikaudu 12 krooni.

Nagu näha, on erinevate lehekülgede allalaadimise mahud väga erinevad, nii ka arve suurus, mis sõltub otseselt interneti kasutamise harjumustest. Elisa - poolne soovitus on kahtlemata, et klient valiks lisaks kõnepaketile ka sobiva M-interneti paketi, kuna see on igal juhul soodsam ja annab selge ülevaate kuludest.

Elisa on loonud sõltuvalt klientide tarbimisharjumustest kahte tüüpi pakette.

Suur osa kasutajatest vajab mobiilset internetiühendust vaid WAP-i surfamiseks, MSNis sõpradega suhtlemiseks ning meilide lugemiseks, kirjutamiseks. Sellele kliendirühmale pakume väiksemaid piiratud mahuga pakette.

Suurele osale klientidest on ühes kiiruste kasvamisega saanud M-internetist püsüühenduse alternatiiv ning M-interneti kasutatakse igapäevases töös ja tegemistes (süle)arvutis. Sellistele klientidele pakume piirama-

ta kasutusmahuga M-Interneti pakette, kus maksta tuleb vaid igakuist püsitasu. Kuutasu suurus on seejuures soovitud ühenduse kiirusest – just nagu tavalise interneti püsüühenduse puhul. Kõige soodsamas piirama mahuga pakettis M-Internet 99 on kuumakse vaid 99 krooni ning selle eest saab kasutada andme-mahtu kiirusega kuni 50 kb/s piiramatat koguses. See on kõige tavalisem GPRS-andme-dastuskiirus, mis on kättesaadav kõikjal Elisa levialas.

Erinevad pakettid võimaldavad erinevat ühenduskiirust.

Lisaks GPRS-andme-dastuskiirusega pakettidele pakume ka EDGE ja 3,5G pakette. 3,5G pakett võimaldab kiirust, mis teeb silmad ette ka suurele osale Eestis pakutavatest püsüühenduspakettidest.

millal on GPRS, EDGE või 3,5G tugi. Mugavam on aga kahtlemata ka M-interneti kasutada arvutis, juba ainuüksi ekraani suuruse pärast. Arvutis M-interneti kasutamiseks on loodud mitmeid tooteid, mis oluliselt suuremat kasutusmugavust pakuvad. Saadaval on näiteks süle-arvuteid, kuhu käib sisse sim-kaart. Sel juhul on andmesidekaart juba arvuti sisse ehitatud. Sellist arvutit ostes peab aga tähelepanu pöörama asjaolule, kas moodul on juba arvuti sees või on ainult valmidus. Samuti on tähtis, milliseid kiiruseid antud modem lubab kasutada.

Elisa esindustes on sellistest mugavustoodetest saadaval Vodafone modem ja arvutikaart, mille lisaboonus on kahtlemata see, et nende kasutamisel saad samaaegselt internetis olemisega ka kõnelele vastata ning nad otsivad andmetihenduseks alati välja kõige kiirema võrgu.

Wifi levialades, otsida üles lähim Wifi leviala, saada ülevaadet kasutatud andme-mahtudest. Kaardil on nii GPRS-i, EDGE, 3G kui ka 3,5G tugi.

Arvutikaart Vodafone Option HSDPA/3G/EDGE/GPRS

- GPRS-i, EDGE, 3G ja 3,5G tugi
- Eesti keele tugi
- WLAN tugi kasutajaaknal
- 900/1800/1900/2100MHz

Modem Vodafone Mobile Connect Huawei E220

- GPRS-i, EDGE ja 3,5G tugi
- Lihtne kasutada
- Võimalik kasutada nii süle- kui lauaarvutites
- Ilus, väike ja kerge, vaid 50g

Kuhu liigub M-internet?

Nii mõnegi tugijaama piirkonnas võimaldab Elisa võrk täna andmesidekiirust kuni 7,2Mbit/s, seda küll eeldusel, et ka seade, millega M-interneti kasutatakse, toetab sellist kiirust ja võrgus on piisavalt ressursi.

Ka veelgi suuremad kiirused on juba silmapiiril. Nimelt võimaldab tehnoloogia juba 14,4 Mbit/s kiirust ning juba järgmisel aastal peaks saama kasutada seda kiirust ka Eestis. Jääb vaid loota, et selleks ajaks jõuavad tootmisesse ja müügilettidele ka seadmed, mis sellist kiirust kasutada võimaldavad. •

GPRS	Kuni 56 kbit/s
EDGE	Kuni 236,8 kbit/s
3,5G	Kuni 7,2 Mbit/s

GPRS	Kuni 56 kbit/s	Wap-leheküljed ja e-post mobiiltelefonis; e-post arvutis	Kõikjal Elisa levialas
EDGE	Kuni 236,8 kbit/s	Wap-leheküljed ja e-post mobiiltelefonis; meelelahutus, ajaviide ja e-post arvutis	Tallinnas ja Harjumaal ning pea kõigis suuremates asulates üle Eesti
3,5G (HSDPA)	Kuni 7,2 Mbit/s	Kogu Internet arvutis	Tallinnas ja Pärnu keskkonnas

Mida on vaja M-interneti kasutamiseks?

M-interneti kasutamiseks ei ole vaja muud, kui telefoni,

Vodafone arvutikaardiga on võimalik surfata internetis, saata ja vastu võtta SMS-e, pääseda ligi oma meilidele, Wifi kaardi olemasolul luua internetiühendus

USB modem Vodafone Mobile Connect Huawei E220 on lisaks kasutusmugavusele ja tehnilisele võimekusele ka kauni disaini ja väikeste mõõtmetega.

PHILIPS

Visioon

Tänapäeva tarbija püüdleb kergema ja enam läbimõeldud elu poole. Maailma helgemad pead on kõikidel aegadel tunnustanud

inimese soovi leida oma ideede teostamiseks lihtsamaid teid. Einstein ütles: "Kõike tuleks teha nii lihtsalt kui võimalik, kuid mitte lihtsamalt".

Jätkusuutlikkus

Philipsil on unikaalne võime ühendada oma kaubamärgi traditsioone raske ülesandega – parandada inimeste elukvaliteeti. Ja just seda on Philips teinud oma loomisest alates. Ettevõtte rajajad Anton ja Gerard Philips

ei teinud vahet äri kui niisuguse ja äriiga kaasneva sotsiaalse vastutuse vahel. Püüdlusest pidada inimest ja ühiskonda, milles ta elab, kõige olulisemaks, on kantud kogu ettevõtte tegevus. Võib öelda, et sotsiaalne vastutus on meil veres.

Philipsis on disaini traditsioonilised meetodid tihedalt läbi põimunud teaduse ja tehnika, aga ka sidusvaldkondade kogemuste ja läbiviidud uuringutega. Kõik see võimaldab välja töötada uusi lahendusi, mis vastavad tarbija vajadustele ja ootustele, või isegi ületavad neid. Me nimetame seda uut protsessi "kõrgdisaini meetodiks". Kõrgdisain on üheaegselt nii filosoofia kui ka konkreetne tegevus, olles omakorda tootearengu ja

ärilise aktiivsuse lahutamatu osa.

Philipsi professionaalsete disainerite ülesanne seisneb selliste lahenduste loomises, mis lähendaksid omavahel inimest ja tehnoloogiat. Philipsi disainialased teadmised ja oskused on kõige eesrindlikumal tasemel – seda toetavad uurimisprogrammid, mille abil ettevõtte töötajad analüüsivad uusimaid arenguid ja saavutusi. Kõik see lubab meil olla ajast paar sammu ees.

Philips on praeguseks üks maailma juhtivaid elektroonikaettevõtteid, millele pandi alus 1891. aastal, kui Gerard Philips asutas Hollandis, Eindhovenis oma firma "hõõglampide ja teiste elektritoodete valmistamiseks".

1920-ndail hakkas Philips kaitsma oma patendiõigusi, samuti iseloomustab seda aega Philipsi tootesortimendi oluline teisenemine. Toonud 1918 turule meditsiinilise röntgenitoru, hakkas Philips 1925. aastast osalema esimestes televisiooni loomise katsetes. 1927 alustati raadiovastuvõtjate tootmist, mida oli 1932. aastaks müüdnud juba miljon eksemplari. Aasta hiljem lasi Philips välja oma sajamiljonnenda raadiolambi ning käivitas Ameerika Ühendriikides meditsiiniliste röntgeni-

seadmete tootmise.

Philips andis suure panuse ka hili- semasse telepildi salvestamise, ülekandmise ja vastuvõtmise võimaluste arengusse. Ettevõtte uurimistegevus selles vallas aitas kaasa telekaamerate Plumbicon-toru väljatöötamisele ja luminofoori täiustamisele kujutise parema kvaliteedi nimel.

1970. aastatel kasvas hämmastavate ideede ja uute toodete hulk. Valguseadmete alal tehtud uuringute tulemusel sündisid uued energiasäästlikud fotoluminescents- ja luminescentslambid. Kaalukad tehnilised uuendused sündisid ka kujutise, heli ja andmete töötlemise, säilitamise ja edastamise vallas.

Philipsi digitaalne pildiraam

Digitaalne pildiraam on ideaalne piltide jagamiseks sõprade ja perekonnaga. Kõrgresolutsiooniga LCD-paneel esitab pilte kvaliteetselt, raami

täiuslik suhe pildiga tagab, et pildid on kuvatud optimaalselt (tänu 3:2 suhtele 7- ja 10-tolliste toodete puhul).

Uute 7- ja 10-tolliste pildiraamide seepidime mälu on võimeline salvestama kuni 1000 digitaalset pilti. Allalaadimine on lihtne ja võimaldab salvestada pilte otse mälukaardilt või ühenda-

da pildiraam arvutiga USB-liidese abil.

Digitaalne pildiraam sisaldab tarkvara lemmikpiltide lihtsaks korrigeerimiseks ja kohandamiseks. SmartAlbum võimaldab kasutajatel suurendada ja lõigata, luua ja hallata pildialbumeid ja seada üles huvitavaid üleminekuefekte ilma arvutita slaidiesitluseks.

Philips esitleb uut Aurea't

See on tehnika tippsaavutus tänu Philipsi innovaatilisele Ambilight tehnoloogiale.

Aurea elustab valguse ja värvid enneolematult kõrgele visuaalsele ja kaasa-

get emotsionaalset elamust. Aurea turuletulek tähistab lahkumist sellisest televisioonimaailmast, mida tunneme tänasel päeval.

Oskus elustada elutuid pilte teeb temast täiusliku kunstniku, kes on suuteline illustreerima Aurea ihaldusväärseid omadusi. Valgus käitub kui peategelane ja imab sind kujutlusse.

Eeldades, et meelelahutuselamus, mis loob normaalsest nägemusest erineva emotsiooni, lõi Philips partnerluse

loomingulise filmiproduktendi Wong Kar Wai'ga, et too looks lühikese filmi, mis oleks inspireeritud valguse võrgutavast kontseptsioonist. Idee kohaselt näidatakse seda filmi ainult järgmise generatsiooni Ambilight televisioonides.

Lihtsus on valgus, mis võrgutab hinge.

Philipsi Ambisound tehnoloogia heli ja visuaalkogemus

Philipsi kodukinosüsteem Ambisound HTS8100 SoundBar loob täiusliku 5.1 ring-heli. Kõigest 7,5 cm paksune Ambisound SoundBar koondab stiilse süsteemi võimendist ja DVD mängijast. Kas

kuulata CD-d, vaadata lemmik DVD-d või nautida televisiooniprogrammi, Ambisound tagab igaljuhul naudingut. Tervikliku ringheli tekitamiseks on süsteemi integreeritud viis kõlarit, mis moodustavad ruumilise heli. HTS8100 kasutab hulga tehnoloogiad kasaarvatud ridaprotsessingut, täpset draiveri paigutust ja psühho-akustilist innovatsiooni, et saavutada täisringheli toime. Maksimaalse audiokvaliteedi ja -selguse saavutamiseks kasutab Ambisound

3-laineala tasakaalustajat ja DoubleBASS™ sügavbassi toimet, luues sujuva ülemineku helide vahel. Kõlarid esindavad pehme kuimerusega kõrgemate sageduste valjuhääldit, et saavutada suurenenud selgust ja selge hääle esitust ning nad on disainitud maksimaalse efektiivsusega täis keskmise esitusele. Lisaks võivad kasutajad nautida Smart Surround™ omadusi.

Philipsi traadita muusikakeskus

Neile, kes armastavad muusikat kuulata, pakub Philipsi traadita muusikakeskust (WACS7000) kompleksset lahendust nii digitaalse muusika kogumiseks ja säilitamiseks ja kuulamiseks. Traadita muusikakeskusel on võime muuta

audio CDd MP3-deks ja hoida kuni 750 plaadit muusikat oma 40 GB kõvakettal. Kuni viis traadita muusikajaama saavad iseseisvalt või samaaegselt liigipääsu muusikakeskusele ükskõik millisest maja punktist. On võimalus lasta sama muusikat kõikides tubades või teha viis erinevat muusikavalikut, samuti on võimalik ükskõik milline kombinatsioon nende kahe võimaluse vahel.

Kasutades näiteks sisseehitatud Wi-Fi ühendust, pakub süsteem võimalust "muusika järgneb mulle", mis lubab tarbijal võtta kaasa lemmikmuusika ühest toast teise. Lisanaudinguks pakub traadita muusikakeskust "muusikasaadet" peorežiimil, mis lubab tarbijal mängida sama laulu kõikides korteris üles seatud muusikajaamades, kõikides tubades ja seda kõike täiuslikus sünkroonis.

PHILIPS

KÖÖK

Philipsi alumiiniumsari

Philips esitleb uhkusega alumiiniumsarja, mille tippasemel kodumasinad on täpiks i-le igas köögis. Anooditud alumiiniumpinna ilu, tõhusa ja kasutusmugava tipp-tehnoloogia ning täiuslikust lõpptulemusest saadava rahuldustunde ühendamisega on loodud tooted, mille kvaliteedis pole järeleandmisi tehtud.

Tänapäeva kodudes etendab köök aina kesksemat osa: tihti peale on see liidetud üheks tervikuks eluruumiga, ja sageli on köök ka seltskondliku suhtlemise keskpunktiks. Just seepärast on hakatud üha enam

tähelepanu pöörama köögitehnika disainile. Stiilne ja pilkupüüdev alumiinium on saanud kõigi sisekujundajate lemmikmaterjaliks. „Me mõistame, et inimesed soovivad kodumasinad, mida oleks rõõm teistelegi näidata,” sõnab Philipsi disainer Tammo de Ligny. „Anooditud alumiinium ei taga mitte üksnes ajatu ilu, vaid on ka hügieeniline, kerge ja vastupidav, kriimustuskindel ning ei võta näpujälgi kergesti külge. Kuid vaid välistest ilust ei piisa. Nüüdisajal hindavad inimesed kõige enam aega ja eelistavad tooteid, mida on hõlbus kasutada ning mis on ühtlasi kõrge tippkvaliteediga. Philipsi alumiiniumsari ongi disainitud kõik neid nõudmisi silmas pidades.”

Väikeste kodumasinade sari

Kõiki kodumasinad iseloomustavateks märksõnadeks on voolujooneline disain, stiilne viimistlus ja tippkvaliteet.

“Kolm ühes” köögikombain kujutab endast nii mahlapressi, kannmikserit kui tavalist köögikombaini. See töötab nii kiiresti, et võite 1,25 l õunamahla valmistada vaid mõne hetkega ning 10 li-satarvikut võimaldavad valida kuni 34 erineva funktsiooni vahel.

700 W võimsusega kahekiiruselisel mahlapressil on ekstrasuur sisendtoru, tänu millele pole vilju enam tarvis enne töötlemist koorida, puhastada ega tükeldada. Patenteeritud, üliväikeste

avadega filtri abil pressitakse puu- ja köögiviljadest välja viimasegi mahlatilk ning piisapüüdja ei lase mahlapressil pärast töötamise lõpetamist edasi tilkuda.

Ekstrasuure püreestamiskannu ja spetsiaalse sakilise lõiketeraga võimas juhtmevaba nuimikser teeb kergeks ka kõige vaevanõudvamad köögitööd.

Sinise vedelkristallkraani ja ajaloenduriga võimsal 1200 W röstril on mitmeotstarbeline soojendusrest ja eriti lai sisendava, tänu millele röster saab hakkama iga tüüpi leivatoodetega alates sarvesaiadest, kuklitest ja paksudest röstsaiaviiludest kuni saiakesteni, mida tuleb röstida vaid ühelt poolt.

Pooletseiseliitrisele veekeedukannul on kõrgetasemeline lubjakivisettevastane filter, mis aitab hoida kannu puhtana kauem kui tavaliselt, nii et kannust kallatav vesi on ikka selge ja puhas. Võimas 750 W kannmikser võimaldab teil segada peaaegu kõike, mida soovite. Tänu kiiruse valgustatud ketasvalijale ning jää purustamise ja segamise erinuppudele on lõpptulemus just soovitud konsistentsiga: kas mahl ja mahlane, paks ja kreemine või krõbisev ja jäine.

Café Gourmet kohvimasin aitab teil valmistada kohvi ainulaadsel viisil, tagades selle suurepärase maitse ja aroomi.

Philipsi täisautomaatne espressomasin

Maaailma juhtivaid elektroonikatootjaid Philips toob novembris Eestis turule täisautomaatse espressomasina, mis võimaldab kiirelt ja mugavalt maitstva kohvi valmistada. Masin sobib kasutamiseks nii kodus kui väiksemas kontor.

Philipsi uue espressomasina HD5730 abil saab valmistada erineva kangusega tavakohvi, espressot, cappuccino't või latte macchiato't. Seadmel on mugav ja kvaliteetne automaatne piimavahustamise funktsioon, mis tagab korraliku vahu ka nõudlikule va

menti võimaldavad kohvi ja piima valmistada samaaegselt.

Mugav kasutada Nüüd on Teil võimalus nautida hõrku cappuccino't või latte macchiato't millal aga soovite. Masinale saab hõlpsasti määrata eelistatud seaded, samuti ei nõua masinad erilist hooldust. Masinal on automaatne puhastus- ja lubjakivieemaldusprogramm, pestav tõmbeanum ja kergesti puhastatav välispind. Stiilse disainiga Philipsi uued espressomasinad on loodud kaunistama Teie kööki.

MAGAMISTUBA/KODUKONTOR

PHILIPS

*Sinu personaalne
ilmaennustaja*

Miele

Läbimõeldud köögiplaneerimine

Juba enne maja projekti tegemist tasuks läbi mõelda köögi idee. Kui suur ja missuguse otstarbega tulevase kodu süda saab olema.

Missugune on selle seotus teiste ruumidega, ennekõike söögi- ja elutoaga. Mõistlik oleks lähtuda oma harjumuspärastest toimingutest köögis, alates toiduainete kojutoimetamisest ja kappidesse paigutamisest kuni prügi väljaviimiseni. Köögi planeerimine ei puuduta üksnes mööblit, mistõttu tuleb põhjalikult läbi mõelda ka tehnikasoovid ja -vajadused. Sest tehnika seab paigalduseks tingimusi.

Tarvis on arvestada kommuni-katsioonidega – elekter, vesi, kanalisatsioon, ventilatsioon, gaas. Kui elektri ja vee asukohati on üldjuhul võimalik muuta ka hiljem, siis kanalisatsiooni, ventilatsiooni ja gaasiga on asi keerulisem. Sage näide on, et soovitakse köögisaart, kuhu tuleks ka gaasipliit ja kuna maaküte on olemas, siis on seda ju mõistlik ära kasutada. Kuid see soov tekib tihti alles siis, kui betoonpõrand on juba valatud ja selles on elektriküte. Niisiis juba projekteerimise käigus tuleks ära otsustada, kuhu tuleb valamur ja nõudepesumasin, sest sinna peaks projekteerima vee ja kanalisatsiooni. Kui otsustatakse maagaasil töötava gaasipliidi kasuks, tuleks paika panna gaasitoru asukoht. Kui pliidi koht

on paigas, ei tohi unustada ka õhupuhas ventilatsiooni vajalikkust selle kohale. Siinjuures on veel oluline teada, et nii palju kui õhku välja viiakse, nii palju peab ka sisse tulema, vastasel korral tekib ruumi vaakum. Seega köögi seisukohalt on ka maja üldventilatsioon oluline.

Elektrikohtade projekteerimisel tasub lähtuda põhimõttest, mida rohkem seda uhkem (loe: mugavam).

Pole vahet kas köök on suur või väike – ühtmoodi põhimõtted ja tehnilised eeldused kehtivad ikka. Ainus tähelepanek – kui köök on väiksem kui 20 m², siis kipub saarelahenduse jaoks ruumi väheks jääma. Kuid samas sõltub ka kontseptsioonist, vahel pole see probleemiks vaid vajab lihtsalt põhjalikumalt läbimõtlemit. Kindlasti peab sel juhul valima õhupuhasi, mis oleks õrnem, sellise, kus domineeriks klaas – see ei mõju masiivsena.

Kommunikatsioon kliendiga on oluline eeldus headeks lahendusteks

Kliendil on alati kõige suurem

Rootsi kuningas kütab lossi soojuspumbaga

Soojuspump leiutati enam kui sajandi eest. Ometi pidi see kaval riistapuu ootama aega, mil kütus on kallid ja tehnika odav.

TEKST: SOOJUSPUMP OÜ

Just selline olukord valitseb nüüdseks ligi kolmkümmend aastat. Teadmised on aga ikka hinnas ning soojuspumba paigaldamine nõuab neid üksjagu. Iseenesest tarkusest tööle seatud soojuspump võib muutuda tõeliseks painajaks. Asjatundjalt hangitud ja õppinud meeste tööle pandud soojuspump hoiab aga täre soojana ning rahakotirauad jahedana.

Umbes 15 aasta eest hakkasid Eestis laiemalt levima jutud soojuspumpadest – kavalatest soojuspumpadest, mis ammutavad oma energia inimkonna kestvuse seisukohast ammendamatu allikast. Päike on see allikas.

Esimene argument, millega soojuspumpasid pakkuvad kaupmehed võimaliku kliendi tummaks löövad, on väide, et soojuspumba kõrval on teised sooja andvad aparaadid puhta poisikesed. Tubli õlikütte katel kulutab talvega ehk neli tonni kütust. Sellest läheb üks tonn korstnasse ja kasuteguriks jääb umbmääraselt

neli kolmandikku. Soojuspumba kasutegur kõigub aga 230 ja 480 protsendi vahel. Teleturu maniakaalne tootesitleja kiireks siia otsa: „Aga see pole veel kõik!“ ja ega olegi. Mõnda tüüpi soojuspumpasid on võimalik ka teistpidi tööle panna. Seejärel hakkavad nad ruume jahutama. Üldlase kliimasoojenemise ohus muutub sellinegi võimalus tähelepanu vääriavaks. Olgu soojuspump energiat ammutamas kust tahes, töötab ta ikka vastavuses termodünaamika II seadusega: jahedamalt kehalt ei saa soojus iseenesest üle minna soojemale, vastupidi aga küll.

Praegu veel heleroheline soojus

Soojuspumbad koosnevad suu-resti kahest komponendist. Soojusest, mis tuleb väikest kõrverteed pidi päikeselt ning pumbast, mida ajab ringi juhtimest saabuv elekter. Juhul kui viimane toodetakse tuulest, muutub soojuspump paduroheliseks soojajallikaks. Päikesesooja võtab aga soojuspump enamasti maapinnast. 30

kraadine alkohol voolab maasse paigutatud torudes ja korjab endasse päikese soojendatud maa energiat. Selline soojusvahetus jahutab torude ümbruse nii maha, et kevadeks korjub torudele mõne millimeetrine jääkiht. Sellega saavad aga kevadvihmad kenasti hakkama ning sügisel võib kogu protsess uuesti alata. Soojuspumba energiat ammu-

riseerimiseks kütab ka Rootsi kunn oma paleed IVT marki soojuspumbaga, mis ammutab energiat veest. Ülepea on soojusenergeetika majandusharu, kus rootslasedki kord teistele teenäitajaks. Küttesüsteemide renoveeritavuse turul annavad sealmaal soojuspumbad koguni 78 protsenti. Kolme aasta eest paigaldati tervelt 40 protsen-

Kolme aasta eest paigaldati tervelt 40 protsenti Euroopa soojuspumpadest Rootsi

tavaid torusid võib paigutada kaljusse ja õhku, vette ja mulda. Neid on pandud ka põllupinnas-sesse. Põldude saagikus ei ole sel-lest langenud ja nõnda on kummutatud ka müüt soojuspumba agrofooni rikkuvast mõjust.

Kriisist ja kuningast

Ettevaatlikud rootslased võtsid juba mõne aasta eest suuna riigi vabastamiseks õlienergia kahtla-sest soojusest. Esiteks on põhja-maalased üleüldse peast natuke rohelised, aga teiseks ennustavad õpetatud isikud ölikriisi algust aastal 2010. Alamate eeskujuks ja helerohelise energia popula-

ti Euroopa soojuspumpadest Rootsi. Täna on aga Eestis-segi paigaldatud kümme tuhat soojuspumpa. Nendest jääb maasoojuspumpade osaks veidi alla kolme tuhande.

Soojuspumpade turg on karm kuid õiglane

Soojuspump pole päris kos-mosetehnika. Tehnilise tai-bu ja sihikindlusega võib ka mees Karulaanest väikese ar-telli püsti panna. Paraku saab vaid suur tootja dikteerida allhankijale oma vajadusi. Väiksemad ettevõtjad peavad leppima nende koostekom-

ponentidega, mis parasjagu saadaval. Seetõttu kehtib sel-les majandusharus praegu veel reegel, et rohkelt toodangut andva tootja kaup on töö-kindlam. Ometi võib ka mõne soojuspumpade „mercedese-ga“ saavutada päris põnevaid tulemusi. Seda just neil puh-kudel, kui lõpptarbijat asub ise ja oma tarkusega süsteemi paigaldama. Küllap neid ise-paigaldajaid on, sest mõned internetifoorumid on kui ver-baalsed lahingutandrid soo-juspumpade poolt ja vastu sõ-divate vennaskondade vahel. Mõlemad leirid toovad enda õiguse kinnitamiseks südant-

liigutavaid isiklikke kogemu-si. Lõpptarbijat (talve)päevade päästmiseks annavad suure-mad soojuspumpadega kaup-lejad nüüd ka garantii. Kuid muidugi juhul, kui süsteemi paigaldab asjatundja. Vaid asjatundlik häälestamine-tim-mimine teevad soojuspum-bast mõistliku investeeringu, millele ei pea enam lähemate aastakümnete jooksul mõtle-ma. •

IVT Soojuspumbad OÜ
Paldiski mnt. 29
10612 Tallinn
667 5099
www.ivt.ee

Soojuspumba kasuteguri muutumist vastavalt küttevee soojuse muutumisele

Sisse / Välja	~ COP
0°/35°	4,8 (480%)
0°/45°	3,8 (380%)
0°/55°	3,0 (300%)
0°/60°	2,6 (260%)
0°/65°	2,3 (230%)

osa valiku tegemisel, sest tema peab ju enda jaoks selgeks tegema, mis masinaid ta vajab (sest tänapäeva köök ei ole enam kaugeltki pliit-ahi-õhupuhasti-külmik-nõudepesumasin) ja millised peavad olema masinate funktsioonid, st mis on tema jaoks oluline ja mida ta tõesti hakkab kasutama. Müüja peab tutvustama erinevaid seadmeid, nende omadusi ja kasutamist. Selle info põhjal saabki valiku teha.

Lai tootevalik

Miele tootevalikus on järgnev köögitehnika: ahjud; auruahjud; toidu- ja nõudesoojendajad; õhupuhastid; mitmesugused grillid, näiteks Tepan Yaki, klaaskeraamiline- ja laavakivigrill; pliidiplaadid, mille hulgas elektripliidid, induktsioonpliidid, gaasiplaadid (wok ja tavaliste põletitega); kohvimasinad – nii ubadest kohvi tegemiseks kui ka Nespresso kapslimasin; nõudepesumasinad; külmkapid, mille seas külmikud sügavkülmaga ja ilma, 0° värskuskeskusega ja jäämasinaga ning veinikapid. Sel aastal tulevad ka uued tooted nagu salamander ja induktsioon-wok. Ka koduhoiuruumi on vajalikud seadmed olemas. Miele toodete hulgast võib leida pesumasinaid, kuivateid, triikimis-kalandreid ja tolmuimejaid.

Uued tooted Mielelt

Sel aastal uueneb kogu Miele ahjude, auruahjude, kohvimasinade, nõude- ja toidusoojendajate ning CombiSet pliidiplaatide sari.

Ahjudel on uus funktsioon – kliimakupsetus. Selleks et küpsetise (liha, sai, kook) pealispind saaks kena ja krõbeda kooriku, samas ei kuivaks, niisutab ahi küpsetist nii palju, kui kasutaja soovib. Samas võib niisutusnivoo valimisel usaldada ka vastavat ahju automaatset programmi. Automaatsetest programmidest tasub märkimist veel madaltemperatuuri küpsetus, kus liha valmib madalal temperatuuril ja kaua. Tulemuseks on eriti hõrk ja mahlane praad. Tippudelil on nüüdsest kaablita lihatermomeeter. Kõige suurem üllataja on uus

integreeritav kohvimasin. Alles nüüd saab tõesti öelda, et olemas on täisautomaatne kohvimasin – kui valmistada cappuccino, siis enam ei pea piimavahu

ühendada, nii ei pea isegi veepaaki täitma.

CombiSet sarjaga toetab Miele professionaalsust pliidi ääres. Loetelus on mitmesugused gaasipliidid, elektripliidid, ka induktsioonpliidid. Viimased on muutumas üha populaarsemaks, sest on väga kiired ja hetkeliselt reguleeritava võimsusega ning kuna pliidi pind ei kuumene, on neid lihtne puhastada. Sellest ka uus toode induktsioon-wok – klaaskeraamilisel pinnal on „kausjas lohk“ millesse asetatakse spetsiaalne pann (pliidiga kaasas). Nii saavutatakse wok-toidu jaoks piisav kuumus. Profiköögist tuntud toode salamander – gratinierimiseks, üleküpsetamiseks, karamelliseerimiseks – on nüüd jõudnud ka kodukööki. Tähtis uuendus on pinnaviimist-

auruahju eeliseid. Selle taga on ka inimeste teadlikkuse kasv tervislikust toitumisest. Kellel on kartus targa elektroonika ees, peab Miele uuemate auruahjude käsitlemisel möönma, et vaevata on võimalik esineda meisterkokana. Ükski teine köögimasin ei võimalda nii lihtsalt valmistada kolmekäigulist einet. Isegi juhul, kui söögitegemisest pole aimugi, juhatab tark elektroonika menüü abil edasi ja teatab mida, kui kaua ja millisel temperatuuril valmistada. Näiteks brokoli valmistamiseks tuleb automaatsete programmide alt valida „brokoli“. Edasi küsib auruahi, kas valmistada seda tervelt või õisikutena ning siis, kas õisikud on väikesed, keskmised või suured. Ja nii edasi, kuni on kogu vajaliku info kätte saanud,

et valmistada just selline toit, nagu soovitakse. Kasutajal pole vaja teada, kui kaua üks või teine toit valmib ja mis temperatuuril on seda vaja valmistada. Tuleb vaid tooraine ahju panna, valida ja vajutada. Ei pea muretseda, et toit põhja kõrbeb või üle keeb. Kui brokoli liiga kauaks potti keema unustada, pole see enam kaugeltki ilus roheline, seevastu auruahjus on kirkas värv garanteeritud.

Teaduslikult on tõestatud, et aurutamine on kõige tervislikum toiduvalmistamise meetod. Mitte ühegi teise toiduvalmistamisviisi juures ei säili toiduaine naturaalne maitse, värske välganägemine ja vitamiinide sisaldus nii nagu auruahjus. Seetõttu kasutavad tippkokad auruahju juba aastaid. •

Pole vahet kas köök on suur või väike – ühtmoodi põhimõtted ja tehnilised eeldused kehtivad ikka

tegemiseks ühtegi täiendavat liigutust tegema. Kuna kohvi ja piimadüüsid on kõrvuti, siis voolab kõik soovitud koguses ja vahekorras kohe tassi. Gurmaamid saavad soovi korral valida ka latte macchiato. Piima hoitakse masinas olevas termos, kus see seisab külm terve päeva. Ja kui vaja, saame masina veevõrku

lus: roostevabast terasest pinda on töödeldud selliselt, et sellele ei jääks näpujälgi (märksõnak Clean Steel).

Kõige tervislikum on toiduvalmistamiseks auruahi

Kodustes majapidamistes hakatakse järjest rohkem hindama

www.arvutid.ee

Infonälg

Informatsioon on väärtus kui see on kättesaadav kõigile huvilistele igal ajal ja igal pool. **ML Infokiosk** – internetivalmidusega multimeedia- ja infoterminal teenindab 24/7 ja iga ilmaga.

► ML Infokiosk

- Lukustatav vandaalikindel metallkorpus (nii sise- kui välitingimustele)
- Puutetundlik LCD ekraan suurusega 15" – 42"
- Intel® PC arhitektuur
- Kõlarid, võrguliidesed (ka WiFi)
- Ekspress garantii
- Klaviatuur ja juhtkuul
- ID-kaardi lugeja, Skype telefonitoru
- Windows süsteemitarkvara
- Infokioski spetsiaaltarkvara Sitekiosk
- Veebikaamera

Hinnad alates: **29 530.-**

ML Infokioskit saab rakendada nii sise- kui välitingimustes iseteenindus- või info-punktina (nt turismiinfo), interaktiivse reklaami esitajana, maja- või teejuhina jms.

Hoolikalt läbimõeldud pisiasjad

Aitame komplekteerida infokioski vastavalt Teie ettevõtte vajadustele. Tellimine ja konsultatsioon ML esinduspoodidest:
Tallinn: Pärnu mnt 142, tel 651 2555; Tartu: Riia 24A, tel 730 6603; Pärnu: Rüütli 41, tel 445 9676 ja edasimüüjatel üle Eesti.

ML

MAAILMA PARIM NELIKVEDU

SILBERAUTO

Rahvusvaheline korporatsioon Mitsubishi on maailma suurimaid tehnoloogiaettevõtteid, koondades enda alla nii tuulegeneraatorite, tuumareaktorite kui ka koduelektroonika ning veo- ja sõiduautode tootjad.

Oma 90-aastase ajaloo jooksul on autotootja Mitsubishi Motors olnud just nelikveo-tehnoloogia arendajaks ja lipulaevaks. Kui sõjaväelaste tellimisel valmis 1936. a. esimene nelikveoline mudel PX33, ennetati sellega kolm aastat hiljem autoklassi-

le nime andnud jänkide kultusautot Jeep. Sellest ajast on 4x4 autode arendus olnud Mitsubishi Motorsi üheks peamiseks eesmärgiks ja edu aluseks.

Neli järjestikust autoralli maailmameistritiitlit, kaksteist maa-

ilma raskeima kõrberalli Dakar võitu, millest seitse on võidetud järjest viimaste aastate jooksul. Need faktid näitavad selgesti, et tegemist on nelikveosüsteemide tipuga.

Erinevatel pinnastel toimuvad auto- ja kõrberallide etapid nõuavad nelikveosüsteemidelt ning veermikelt erinevaid omadusi. Selle jaoks on Mitsubishi Motorsi toodetel kasutusel erinevad diferentsiaalide ja vedrustuse lahendused, mis tagavad igas olukorras parima edasiliikumise.

Lancer Evolution – rallirajalt tänavale

Tippspordist saadud teadmised on Mitsubishi Motors rakendanud edukalt enda nelikveoliste tänavasõidumudelite juures, legendaarne turbomootoriga varustatud Lancer Evolution sai

oma veoskeemi just ralliradadelt omandatud kogemustest. Peagi turule jõudev Evolution X omab uut Super All Wheel Control (S-AWC) nelikvedu, kus aktiivse stabiilsusprogrammiga (ASC) varustatud keskmise diferentsiaali (ACD - Active Center Differential) tööd juhib ar-

vuti. S-AWC reguleerib iga rata pöörlemis- ja pidurdusjõudu eraldi, mis tagab parima teelpärsivuse igas sõidusituatsioonis. Nimetatud veoskeemil on ka kolm eraldi seadistust – asfalt, kruus ja lumi - kus juht saab vastavalt teeloludele valida parima nelikveo seadistuse.

Outlander – nupukas maastur

Ka Mitsubishi maasturite veermiku ja veoskeemi tehnoloogilised lahendused on testitud maastiku- ja kõrberallidel – just selleks, et tavaelus oleks sõitjaile garanteeritud maksimaalne sõidunauding ja tur-

valisus. Uus Outlander on varustatud elektroonilise AWC (All Wheel Control) nelikveosüsteemiga, mis on ühendatud aktiivse stabiilsus- ja veojoukontrolliga (ASTC). Auto kompuuter juhib jõuülekannet nii, et hea ju-

hitavus on tagatud ka kõige karmimates sõidutingimustes. Et saaks valida sobivaima veoskeemi, on auto varustatud nupuga, mille abil on tema kasutuses 3 režiimi: esivedu, nelikvedu ja lukustatud nelikvedu.

Super Select – lihtsalt super!

Mitsubishi mudelitest kasutavad Super Select (SS4-II) nelikveosüsteemi maasturite etalon Pajero ja üks maailma enimmüüdavaid pikap-autosid L200. See süsteem võimaldab kahe rattaveu ümber lülitada neljarattaveoks ka sõidu ajal kiirusel kuni 100 km/h. Ideaalseks muutub see siis, kui teelolud muutuvad järsku libedaks ja olete sunnitud ökonoomsema tagasillaveo turvalisema nelikveo vastu vahetama.

Veorežiime on Super Select'i puhul neli: 2H (aeglustita tagavedu) – sobib ideaalselt linnas ja maanteel sõitmiseks ning on mõnevõrra ökonoomsem, kui nelikvedu; 4H (aeglustita nelikvedu) – nn. kiire nelikvedu, kus pöördemomendi jagatakse esi- ja tagasilla vahel suhtes 33:67 kuni 50:50, et lisada veojõudu ja teelpärsivust, eelkõige halbades ilmastikutingimustes või haagise vedamisel; 4HLC (aeglustita nelikvedu lukustatud keskdiferentsiaaliga) – võimaldab halval lahtisel pinnasel veo-

jõudu säilitada jaotades pöördemomendi võrdselt esi- ja tagasilla vahel; 4LLC (aeglustiga nelikvedu lukustatud keskdiferentsiaaliga) – aeglusti suurendab mäkketõusul võimsust madalamatel pööretel ja ohjeldab järsul langusel kiirust. Samuti aitab see režiim läbida sügavat pori, liiva või lund. Juhil jääb ise ainult valida olustikule sobivaim veoskeem ja nautida mu-retuid kilomeetreid Mitsubishi roolis.

Mitsubishi Motorsi ametlik esindus Eestis: Silberauto AS
www.mitsubishi.ee

MEELETU VEDAMINE

HOMMIKUL KOOLIJÜTSID, KONTRABASS JA LAPSEVANKER.
LÕUNAL NELI KOTTI KARTULEID JA VANAEMA SURFILAUD.
ÕHTUL KOLM SÕPRA JA GOLFIVARUSTUS.

MUUDA_pereelu

Kütusekulu 6,3-7 l/100 km, CO₂ heitmekogus 150-166 g/km.

NISSAN NOTE ENNEOLEMATU HINNAGA:

1,4 VISIA VAID

1,6 VISIA VAID

179 900.- 189 900.-

Unikaalne pagasiruumi jaotus

Tagaistmetel silmatorkavalt palju ruumi

Võib vedada mööblit

Isegi kindlaekasse mahub 12 joogipurki

STANDARDVARUSTUSES

- integreeritud CD-raadio
- konditsioneer
- elektripieglid
- eesmised elektriaknad
- "Follow Me Home" esituled
- lastekindlad lukud tagaistel

Pakkumine kehtib kuni 18.02.08. Autosid on piiratud koguses.

AS Fakto Auto Lasnamäe keskus, Osmussaare tee 10, Tallinn, tel. 638 9200, info@faktoauto.ee
AS Fakto Auto Mustamäe keskus, Tammsaare tee 53, Tallinn, tel. 651 7410, info@fma.ee

SHIFT_family life